

Шолмо әл, порынк да чин берг!

40-ше (3272) №,
2016 ий 1 октябрь,
шуматкече.

ЯМДЕ-ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

5 октябрь –
Туныктышо-влакын түньямбал кечышт

Ончыко, у сенымашке, самырык туныктышио!

Эш шукерте оғыл ўйлаташ ўдыржё, палымы-

же-влак тудым Елена, Лена маныныт гын, кызыт шукыштлан – Елена Сергеевна. Марий

кугыжаныш университетим тунем пытарыме деч вара Е.Соловьева (**снимкиште школа гыч - кудымшо**) тений

У Торъял районысо Кузнеч школын толын. 5-9-ше класслаште марий йылымым да литературым туныкта. 8-ше классын вуйлатышыже. Күштымаш ден юнкор кружоклам вүдаш түгәлеш. Самырык туныктышо университетиште финн йылымым тунемын, Суоми мланыште лиийн. Йоча-влакынат финн калык нерген шукырак пален налаш күмылышт лектын.

– Школ пеш чатка, волгыдо. 1 сентябрьште изиш турғыжланышым, вет туныктышо лияш тыгай кугу ответственность. Но чылаҗат сайын эртүш: линейке деч вара «Ончыкылык профессий» теме дene икымше урокым эртарышым, – ойла Елена Сергеевна.

У Торъял кыдалаш школын выпускнициже (2011 ий), дипломан специалист күгурак ийготан да опытан туныктышо-влакын тыматле күмылыштим кажне кечиншижеш. Тудлан тиде школышто икымше кече гычак чылаҗат келша. Түгеже ончыко, у сенымашке, Елена Сергеевна!

Л.СЕМЕНОВА.

13-23 ОКТАБРЫШТЕ ПОДПИСКЕ ДЕКАДЕ ЭРТА. «ЯМДЕ ЛИЙ»
ГАЗЕТЛАН ШУЛДЫРАК АК ДЕНЕ ВОЗАЛТАШ ЛИЕШ!

Икымше гана – вик сенъышаш!

«Кросс нации-2016» танасымаште тений түнг шотышто общеобразовательный школлаште тунемше, вузден сузласе студент-шамыч ушненыйт. Районла гычат кумылан-влак толыныт. У Торъял районысо Тошто Торъял школышто 3-шо классыште тунемше Кирилл Ключев тыгай күкшытан түшкә танасымаште икымше гана вийжым терген. Шке ийготаншамыч коклаште тудо II верым налын.

— Мыйым тренер-преподаватель Иван Петрович Хлыбов конден, — ойла рвезе. — Такшым кажне кечын куржталам. Тыге жап пайдалын эрта да тазалык пеккыдемеш.

Е.ЭШКИННА.

Таумутна

Национальный президент школ-интернатын директор же Лидия Геннадьевна ИКСАНОВА

ятыр ий почела тунемшевлаклан 10 экземпляр «Ямде лий» газетлан влакын полатышподпискым ышта.

Йөратыме мультифильмем - «Винкс».

Поро фея-влак осал феяшамыч деч аралалташ туныктыт. Кеч-могай нелылыккыш логалмек, порылык чыла сенә. Мыят поро фея-влак гай лиинем.

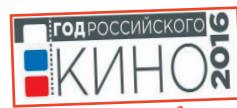
Инна СТЕПАНОВА.

Морко, Коркатово.

Самырык-

тышт (Йошкар-Ола,

Зелёная урем, 1) «Жизнь» мультимедийный выставке почылтын. 40 метран экраныште 1941-1945 ийласе Кугу Отечественный сар нерген фотографий ден документальный кадр-влак ончыкталтыт. Нуным ужын, пуйто шкежат сойыш логалат.

Олым йымалыссе паренгэ

8 майыште авам дene коктын парентым коктүрлын: пел йыраным олым йымалан, вес пельжым рок йымалан – шындышна. Олым йымалыссе паренгэ лу кечылан ваарарак лекте. Тиде мыйым ойгандарыш. Но эше лу кече гыч кок вережат күшкүл икгай күкшытан лие. Рок йымак шындыме паренгэ шудышто колорад копшангээр кояш түнгалие, погаш логале. Эше шүкшудым күраш да парентым ураш перныш. Олым йымаке шындыме йыраныште шүкшудо ыш шоч. Копшангат икитоккыт веле койо. Вўдым нигушкыжат ышна шаве.

Парентым луктash жап шую. Моткоч турғыжланышым. Вет кенеж шокшо да күкшо лийын. О магай куан: олым йымалыссе паренгэ рок йымалыссе деч кок пачаш щуко лекте (**снимкиште!**)!

Айвика ШАБДАРОВА, 9-шe класс.

Шернур, Марисола.

Биологийм туныктышына Валентина Демьяновна Бурда онай техноло-гий дene палдарен. Мыят тиде юнным кучылтым.

Уверлан уло вер

19-23 сентябрьште Чебоксарыште эртыше Самырык-влакын национальный театрыштын да ТЮЗ-влакын «Сказочная палитра» фестивальшт лиин. Марий Элысе йоча да самырык-влаклан театр-рүдерин художественный руководительже О.Г.Иркабаев «Эн сай драматургий» диплом дene палемдалтын. Актёр Сергей Мамаев – «Кокымшо планан эн сай роль» диплом дene.

***

Волжск оласе 6-шо номеран школ пеленысе «Самырык лесник» лесничестве (вуйлатыше – туныктышо Л.Тимофеева) «Эн сай школ лесничестве» Всероссийский конкурсшто «Просветительский паша» номинаций дene 2-шо верым налын.

октябрьште
Россий мучко икымше гана «Кугу этнографический диктант» эртаралтеш. Тушко 15 ияш деч кутурак ийготан кажне ең ушнен кертеш. Диктант кумда элыштына илыше калык-влак нерген шинчымашым терга. Марий Элыште диктантым возымо шым верым (площадкым) палемдыме.

Синк-
вейн

Кова

Ушан, ныжылге.

Пукша, онча, чамана.

Пеш чот мемнам йората!

Пиал!

Юлия МОЧАЛОВА.

Советский, Ёрша.

1 октябрь – Илалше-влакын түнямбал кечышт

Коча-ковам йёратена

Пошкуудыштына
Альбина кувавам ила. Тудо шымле ийым покта. Йушат чалемын, йолжат коршта – илыши же неле лийын.

Ковам Мензеля район Чупай ялыште шочын. Калтак ялыш тунемаш коштын. Шым класс деч вара колхозышто ушкылым лўштен. Шуко ий презым, сөснам, шорыкым ончен. Эреак почётан онаште лийын.

1967 ийыште Анатолий кочам дene ешым чумыреный, но нылле ияш улмыж годым мариже колен. Шкетыннак ныл эргым, ик ўдырым күштен.

Куваванам чот йёратена.

«Кувавай»
манын
пелештымыжак
пеш сайвет...

Станислав
АХТАМОВ.

Татарстан,

Муслюм,

Марий Пöлер.

Йёратыме
коваем, Ольга Андреевна
Андреева, Ярансола ялыште
ила.

Тудо пеш поро да ныжыл кумылан. Эреак «Знамя» ялозанлыкыште пашам ыштен, кызыт – сulen налме канышыште. Ковам яра жапыште күнчылам шўдира, носким, пижергым пидеш. Кочай дene когылянышт ниминяр йокрок оғыл. Нуон вич ияш Тимофей ден кум ияш Эвелинам ончен күштат. Коваем кажне эрдене изи Тимофейим йочасадыш ужата.

Регина ШИКАРЁВА.

Морко район.

Ковам Роза
Владимировна Жеребцова (снимкиште - шолаште) кумло ий утла Сардаял школышто рушыйлме ден литературым туныктен. Тудлан тений 70 ий теме.

Школыш коштмай жылодым моло дene пырля телым ломыжым, тошто кагазым, пўгыльмым поген. Кенежым кугыен-влак дene тёр шудым солен удыреный, шупшык-теный. Шыжым йытыным кўрынит, кылтам ыштен, суслашке шогалтылынит. Школышко кум менге коклаш коштынит. Тунам мотор вургем лийын оғыл. Йолыш кирза кемым чиенит. Тупыш вынер котомкам сакалтеный, тушко книга-влакым, кечиваллан кочкышым пыштеный. Тунам школышто пукшен отытыл. «Илыш ончыко кая, чыла вашталтеш», – ковам кызытсе да

Илалше-

влакын түням-

бал кечышт 1991 ий

1 октябрьште ООН-

бын Генеральный

Ассамблейжын пун-

чалже почеш палем-

далтеш. Российште

тудым 1992 ий гыч

пайремлат.

Даниил ИЛЬИН.

Марий Турек, Сардаял.

Тений Мария Петровна
ковам 84 ийым темыш. Тудым пайрем дene саламлем, пейгыде тазалыкым тыланем. Ковай, тек умбакыжат кажне кечет волгыдо лиеш да куаным конда!

Илыш корныжо пеш неле лийын. Памаш ялысе школышто ныл ий тунемын, вара 7-ше класс марте Кугу Пумарийиш коштын. Экзаменым кучаш каен кертын оғыл, черланен. Ешиште кандаш шочшо гыч ковам ден изаже веле илен кодынит. Ачаже колымо годым ковам ныл ияш лийын. Кочкаш ситарашиб манын, кўтум кўтеноит. Кугу сар тўнгалимеке, изажим фронтиш налышит. Индеш ияш ковам колхоз пашаш каен, телым тунемаш коштын. Кугурак лиймекше, имне дene пасум тырмален. Капқылым погымеке, Элпанурыш марланлектин. Кочам дene индеш икшывым ончен күштенит.

Анна ФАДЕЕВА.

Параньга, Элпанур.

Пайремет дene, паталыме туныктышем!

Туныктышина – Маргарита Ивановна Ягодарова. Тудо мемнам икымше класс гыч віјда. Лудаш, возаш, шотлаш туныкта.

Сай ден осалым ойырен мошташ, кугуракым жаплаш, неле-йёсым чыташ туныктен ойла. Урокшо-влак онай ултыт, ме пенгыде шинчымашым налына.

Максим КЕЛЬДЫБАЙ, 3-шо класс.
Оршанке, Тошто Крешиң.

Түнәмбалне шуко профессий уло. Но иктыже поснак ойыртемалт-ше. Тиде туныктышо! Изирек класслаште тунемше-влаклан тудо кокымшо ава гай. Руш Кукмарий школышто нылымше ий туныктышо Снежана Вячеславовна Белова (**снимкиште**) йоча-влаклан ава гаяк. Тений тудо 23 икшывым икымше гана парт коклашке шынден, түнгәлтыш шинчымашым пуа.

– Мый шкежат икымше гана первоклассник-влак дene пашам ыштем. Йоча шуко, изишак лүдүкшө, но нуным күзе туныктышаши мый палем. Пашаштем кугу эңертыш ача-ава-влак ултыт. Тыгак коллегем-влак полшат, – палдара С.В.Белова.

«Снежана Вячеславовна – пенгьыдын йодшо, но поро кумылан туныктышо. Тудын пелен мыланна онай да весела. Ме туныктышынам ўйратена, пайремже дene саламлена», – тыге ойлат йоча-влак.

Л.ГРИГОРЬЕВА.

Медведево район.

Синк-вейн

Туныктышо

Поро, ушан.

Умылтара, ушым пойдарса, модыкта.
Пиалан, көйоча-влакым туныкта,
Айдеме.

Алёна ВАСИЛЬЕВА.

Морко, Энерсола.

Mемнам Аида Михайлова на туныкта. Кажне урокышто уш-акылнам у шинчымаш дene пойдара. **Тудлан кугу таум ойлена.**

Маша ДМИТРИЕВА.

Aида Михайлова на 1-ше классыште буквам возаш туныктымыжым шарнem. Кызыт ме арун серен моштена. Лицейштына тыршыше **учитель-влакым пайрем дene саламлена!**

Екатерина РАССАНОВА.

Mый школышко куанен коштам. Молан? Тунемаш. Кажне предметше онай. **Шуко лудат, шуко пален налат.** Туныктышынат тыгак ойла.

Эллина АБРОСИМОВА.

Aида Михайлова уроклаште мом гына оқыштыкте: шотлена, предложенийым возена, лончылена, почеламутым лудына, англичанла мутланена, мурена, сүретлена, куржатына. Ужыда, мыньяр пашам ыштена? **Күзеги туныктышына иштеге сита?**

Анна АЛЕКСАНДРОВА,

Ангелина ОГНЕВА,

2-шо класс.

Кө туныктышо, тудо умыла:

Могай куан лияш пайдале!

Сай шинчымашым чылалан пуаш

Да илыш корныш ужаташ ўшанлын.

Елена ФЛЕГЕНТОВА.

Морко, Корккатово.

Aвам Эльвира Андреевна – туныктышо. Тудо түнгәлтыш класслашке коштшо ўдыр-рвезе-влаклан шинчымашым пуа, койыш-шоктышыштам тапта. Авам пеш поро, пашаче, ушан да мотор. Мый тудым чот ўйратем да пайремже дene шокшын саламлем!

Алёна РЫБАКОВА.

Куженгер, Конгандур.

1 октябрь – Музықын түнімбал кечиже

Композитор, Марий АССР Күгіжаныш премий лауреат, Марий АССР искесстүн сулло деятельже, Марий Эл Республикасын калык артистше **Виталий Михайлович АЛЕКСЕЕВ** 1946 ий 14 сентябрьште Морко районын Нуръялеш шоңын. Ўмыржө мұчко мұрсем аланыште тырша. И.С.Палантай лўмеш музык училищынде, М.Шкетан лўмеш Марий национальный драме театрынде пашамынан. Моткоч шуко мұрылан, спектакльдан семым возен. Йочалан возымо мұрыжат ятыр.

Лұмгече

Синк-вейн

*Муро
Сылне, чечен.
Шымата, куандара, ырыкта.
Марий калықын өн йолташыже,
Поянлыкна.*

Анатолий АЛЕКСАНДРОВ.
Морко, Шұргыял.

Шырпе гыч сүрет

Йоча-влак түрлө семын сүретлаш йобратат. Икте карандашлан куана гын, весе фломастерым ойырен налеш. У Арбан йочасадын күгурал ийготан группыш коштшо Даща Репина ача-аважын полшымышт дene шырпе пырче-влак гыч сүретым ыштен. Паша моткоч сёрал да чатка.

Йоча-влак, тыгай үйнен күчилтyn, теат сүретым ыштен ончыза.

И.В.НИКИТИНА,
воспитатель.

Медведево район.

Түшто
Ик клатыште коло ныл түрлө ағытап мура.

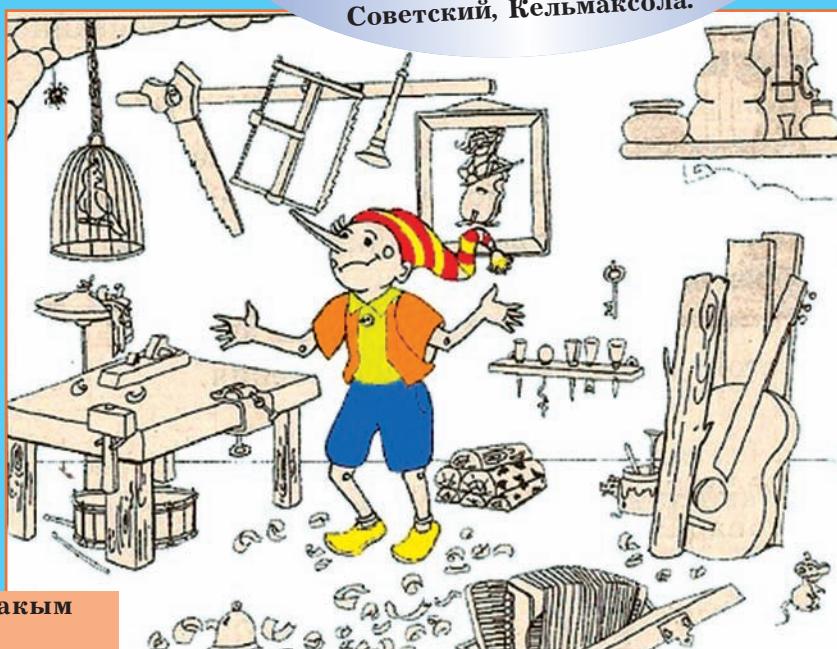
Буратинолан семүзгар-влакым кычалаш полшо.

Фотом еш архив гыч налме.

Ваня Горохов «Шонанпыл» йочасадын коштеш. Воспитатель З.В.Фурзи-кован полшымыж дene тұмырым кыраш тунемын. Мөнгыштө тукым изаже Антон Петухов дene пырля репетицийым ыштат. Ваня йочасадысе пайремлаште семүзгарым шкетын пералта гын, ялысе клубышто изаж пелен лектеш.

Л.ГРИГОРЬЕВА.
Советский, Кельмаксола.

Калықмұт

** Муро –
калықын өн жо, сынже,
кайышы жо, кумыл жо,
вийже.
* Муро
шұлдыран, мұндырык өнжеста.*

Тұмырзұ

«Шонанпыл» йочасадын 3.В.Фурзи-кован полшымыж дene тұмырым кыраш тунемын. Мөнгыштө тукым изаже Антон Петухов дene пырля репетицийым ыштат. Ваня йочасадысе пайремлаште семүзгарым шкетын пералта гын, ялысе клубышто изаж пелен лектеш.

2020 ий: Марий Эллан – 100 ий

поэт-влак ончыч ойлымашым, почеламутым воз-
калат, кидыштым лывыртат, мастерлыкым погат.
Сылнымут пашалан сайннак тунем шумеке, кугу-
рак жаңран мурсаскам: повестым, поэмым,
романым – сераш шинчыт.

Марий литературлан не-
тызым пыштыше мутмастар
Сергей Григорьевич Чавайн
мурнаша корныш икимшес-
ошкылым «Ото» почеламут
дene ыш-
тен. Вара
шочыныт
түрлө
ойырте-
мышан да
кугытан
шуком
произве-
денийже.
Коло ияш
улмыш
годым,
1908 ийин,
С.Чавайн «Марий
калыкын тошто годсо илы-
шыже» лўман икимшес кни-
гажым Озан олаште савык-
тен луктын.

Октябрь революций деч
вара шке возымым печатла-
шат, посна книга дene савык-
ташат ёён чотак саемын.
Чавайнат тиде ёён дene
моштен пайдаланен. Тыге
1918-1930 ийлаште
Озаныште, Йошкар-Ола-
ште да Москондо тудын 17
книгаже ильши шулдырым
налын.

1930-шо ийлаште марий
литератур чотак ончыко
тошканын. М.Шкетан,
Н.Игнатьев, Шабдар Осып,
Николай ден Владимир
Мухинмыт да молат у деч у
мурсаскам шочыктенит.
Самырык вий күшкын.

1933 ийыште олыкмарла
серыме икимшес роман –
М.Шкетанын «Эренгерже» -
савыкталтын. 1934 ийыште
Сергей Чавайн «Корно»
лўман романым сераш
шонымыж нерген «У вий»

Кеч-могай кугу
пашат изи гыч тү-
нгалеш. Тыгак лиеда ли-
тературыштат. Пи-
сатель (прозаик) ден

пашалан сайннак тунем шумеке, кугу-
рак жаңран мурсаскам: повестым, поэмым,
романым – сераш шинчыт.

журнал гоч увертарен. Кум
ужашан романыште, ма-
нын, марий шемерын илы-
шыжым тошто годсо гыч
кызытсе жап марте сүрет-
лен пүнием.

Редактор пашам критик-
литературовед Прокопий
Карпов-Пүнчерский шук-
тен. Тудо тунам Марий
АССР писатель ушемым
вуйлатен, иканаштак «У
вий» журналын түнг редак-
торжо да Маргостеатрын
директоржо лийин.

Лач тудо ийин элна
мучко илыш пудыранаш
түнгалиын. Титакдыме ен-
влакым поктылаш пижы-
ныт. Тыге шукын тюрьмаш
логалыныт. Марий кунде-
муштат тиде шучко паша

шарлен
толын.
Чавайн-
ын ятыр
йолта-
шы же
казама-
тыш ве-
рештын.
Тугегын
нат

писатель шке пашажым
кудалтен оғыл. 1937 ий 8
апрельыште «Элнетын»
кокымшо книгажым
мучашке шуктен да вашке
Москош колтен. Тыгут-
лаште (лачшым гын 25
майыште) Сергей Григо-
рьевич арестоватлат,
калык да власть ваштареш
осал пашам ыштылынат
манын титаклаш пижыт.
Нимо укеланак 1937 ий 11
ноябрьыште лўен пуштыт.
Тудо кечинак эше ятыр
еням, ты шотыштак
Шабдар Осыпым, Н.Мухи-
ним, Олык Ипайым, вес
түншке ужатат.

«Элнетын» рукописьше
литератур архивыш лога-
леш. Тушто ала-қо ком
үмбалаң «Роман на
цыганском языке» манын
возен шынден. Лач тида-
жак романлан утлен
кодаш полшен. «Марла
серыме» манын палемдат
гын, тулыш кудалтен сенат
ыле – тудым «калык туш-
ман» Чавайн возенеси!

Г.ЗАЙНИЕВ.

(Умбакыже –
вес номерыште.)

«Энерын-Энерын вүдиштөй йогалеш...»

**С.Чавайннын «Элнет»
романжым икимшес гана
савыкталылан – 80 ий**

6
октя-
брьыште
С.Г.ЧА-
ВАЙНЫ
шо чомо
кечүже.

Возаш пижмек, пи-
сатель шке романжылан
«Элнет» вуймутым пуэн.
Тиде лўм утларак келшише
лийин, молан манаш гын
чыла действий ты энер
кундемыште эрта. 1936 ий
түнгалиыште Сергей Григо-
рьевич «Марийская правда»
газетын лудшыжо-влаклан
тыге увертарен: «*Кызыт
мый кум ужашан «Элнет»
романым возем. Тыште
марий калыкын илышиже
кузе вашталт толмым
ончыктынем.* Икимшес
ужаш 1911-1914 ийлам
авалта; кокымшишто
революций, граждан сар
пагытмада нэп саман
түнгалимм почын пуэм;
кумшо ужашын содержа-
нийже – нэп гыч тачысес
кече марте».

Тунам Москосо икмыньяр
издательстве марла книгам
луктеден. «Элнет» романын
икимшес ужашыжым мучашке
шуктымек, писатель
рукописьшым рўдолашке,
Гослитиздатыш, колтен. Да
тушто юватылын оғытыл:
книга 1936 ийиште лектын.

7 октябрь – Шыргыжмашын түнімбал кечиже

Ой-капаш лаштық

Мобильный телефондан, МР-3 плеердан, шагатдан циферблаташт ынталаныпты. Мом ышташ? Поролоныш але губкыш пүй эрыктыме пастым изишиш пыштыза да йыгалтама верым йығыза. Вара салфетке дene ўштылза.

Аквариумым эрыктымыда годым вүдшым ида кышкал. Тудо азот ден фосфорлан поян – окнасе пеледышын шавыза.

Шыргыжса! Весела кумылым пәлеклұза!

1963 ийыште ик американ страховой компаний сүретчесі Харви Беллым логотиптің сүретлашынде. Тыге смайлик «шочын». Художниклан 50 долларым түленет. А смайлик шыргыжше чурийже дene чыла вере кояш түнгалин. 1999 ийыште Харви Белл Шыргыжмашын түнімбал кечижен палемдаш ойым пуэн. Теве тыге кумылым нөлтышш пайрем лектын.

Джинсда түсшымын же йомдаре манын, иккименше гана мушмо деч ончыч чет шинчалан вүдыштö 12 шагат шинчыктыза.

Үдүр-рвезе-влак, чүккүйдінрак шыргыжса! Шымлызе-влакын ойлымышт почеш:

- ☺ воштылма годым чурийсе 53 чогашыл тарвана;
- ☺ шыде да шүлекан спортсмен 72 ийым ила, а эре шыргыжше спортсмен – 80 ийым.
- ☺ пел шагат воштылма спортзалыште 10 минут тренировкам алмашта.

Янда пудыргым пластилин але жвачке полшымо дene поген налашиш.

Йошқарушменым шолтыймодан түсшым арапен кодаш манын, икчевишиш сакырложашым пыштыза.

Шоганым пүчкедилеме деч вара кидда ынже ўпшо манын, кидкападам шинчал але шийсовла ден йығыза.

Ача-аваланда каласыза: мешакысек паренгеге коклаш тек олмам пыштат. Тыге паренгеге нерым вашке ок колто.

Сүреттисе пойго-влакым палышда?
Нуным кошкаш лиеш але уке?

Шыже – понгым погымо жап. Но шекланыман, нине правил-влакым оғыда ескере гын, аярген (отравитлалтын) кертыда.

- ✓ Тылданда палыме понгым гына погыза.
- ✓ Шукшан понгым ида пого.
- ✓ Понгым 2-3 шагат гына шинчыкташ лиеш. Понган кочкыш 24 шагат арапалташа.
- ✓ Поген толмеке, вик шолтыйман.

Сайын мушман, пел шагат (южо понгыжым) ик шагатат пеле) шолтыйман, вара веле жаритлыман але тушитлыман.

Аяргенда гын:

Укшичса! Шукшак яндар вүдым йўза! Врачым ўжыктыза!

Индекс: Марий Элыште - 78574,
вес күнделемаште - 52713.
Тираж 1000 экз. Заказ 2467.
Формат – А-4-8.
Директор-түн, редактор
Л.В. СЕМЕНОВА.

E-mail: yamde_ii@mari-el.ru,

yamde_ii@mail.ru

Сайтын адрессие: yamde-ii.ru,

Тел. 45-25-49(факс);

45-22-82.

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК:
Марий Эл Республикасы
культура, печать да национальность паша шоштышто министерство, "Ямде лий" газет" күкүжаныш
унитарный казенний
предприятий.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследийм арамаште законодательствым шуктен шошымын ескеришше Федеральный службны Приволжский федеральный округысо управленийштыже регистрироваттыме.

Номер – ПИ №ФС 18-1999,
2005 ий 10 февральште

пүштим.

0+ Печатыш пүштим жап – 14-00,

фактически – 13-00.

Ак – кутырен келшими почеш.

Авторын да редакцияны шонышашыт түрлө лийин кертият. Серыш-влак мөнгеш оғыт колтат.

Редакцияны да издательнын
адрессе: 424006, Йошкар-Ола,
СССР Вооружённый Вийын 70-ші
идалыкше урем, 20.

Газетым редакцийште погымо да верстаттымы, «СТРИНГ» ИПФ ООО-што ямде
оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын
адрессе: 424006, Йошкар-Ола,

Күзे шонеда?

Миклай телым, шошым, кенежжым, шыжым йөрата. Но тудлан утларак кенеж келша. Икана туддеч йодыныт:

- Идалык мучко кенеж лиеш гын, сай вет?

- Уке, - вашештен Миклай. - Эре кенеж лиеш гын, тудын сай улмыжым күшеч палена ыле?

А те күзе вашештеда, йоча-влак?
Шочын в о ч и ш о ш о н ю ш о В.КУГОРНО.

игын имы же ок шуркедыл.

Ныл
иляш Валерия
Албахтина (снимкиште)
кенеж канышым Марий
Турек район Сизнур ялыште
ильте коваж дene эртарен.

Коло вич комбым онча什 пол-
шен: кажне кечин эрдене
пирля пукшеныт, вара вүд дек поктен
нангаенет, а кастене поген налыныт. Изи
үйдирим комбо-влакшат пален шукте-
ныт: чүнгегнат, лүйдиктенет огытыл.
Кызыт Валерия Иошкар-Оласе 80-
ше номеран йочасадыш воспита-
тель Надежда Владимировна Годунова деке куанен

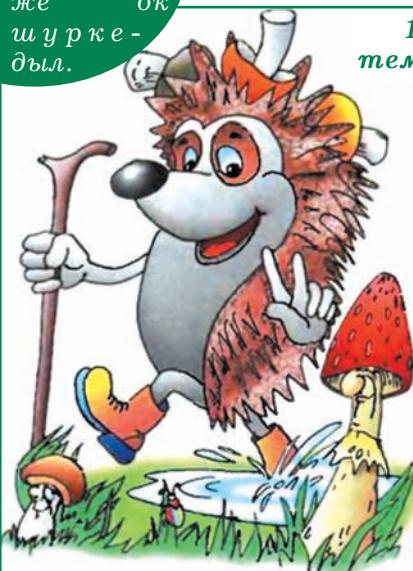
Ты
подел-
вашка.

дene пирля Са-
шенька ВАСИЛЬЕВА ямдылен.

Үйдир-каче улына,
Пакча гыч толынна.
Ваш пирля келшен илаш,
Икте-весым аралаш!

1-ше номеран
Морко йочасад.

Октябрьыште
кече дene чеверла-
сат, коңга деке лиш-
кырак лийит.

10 ойыр-
темым муз.

Янлык-влак мөгай
сокым йүйт?

4 октябрь – Янлык-влакым
аралыме түнямбал кече

Ты
подел-
вашка.

дene пирля Са-
шенька ВАСИЛЬЕВА ямдылен.

Үйдир-каче улына,
Пакча гыч толынна.
Ваш пирля келшен илаш,
Икте-весым аралаш!

1-ше номеран
Морко йочасад.

Октябрьыште
кече дene чеверла-
сат, коңга деке лиш-
кырак лийит.

Квиллинг –
түрлө түсан ка-
газым пүтүрен,
панном ышты-
маш. Тудо Ев-
ропышто кокла
курымышто шочын. Тунам
монах-влак тыге книгам,
юмонам сёррастаренит. Бауман лицей пеленисе
искусство школыштына
ты кидпашалан ятыр ий
йоча-влакым туныктем. Тунемше-влакын пашашт
республиканский конкурс-
лаште шуко гана сеныше
лийит.

И.Ю.НОВОСЁЛОВА.
Йошкар-Ола.

